

YRSA

SIGURÐARDÓTTIR

První díl série
s právníčkou Tórou Gudmundsdóttir

POSLEDNÍ RITUÁL

Na islandské univerzitě je nalezeno zohavené tělo německého studenta historie Haralda s krvavou magickou runou, vyrytou do hrudi. Rodina zavražděného si najme německého kriminalistu Matthewa a islandskou právničku Tóru, aby zjistili pravdu o případu, který policie řeší dost liknavě.

Ukáže se, že se Harald nejen živě zajímal o historii čarodějnických procesů, ale že se černé magii i aktivně věnoval a sdružoval kolem sebe další lidi s podobným zájmem. Tóra s Matthewem proto hledají vraha právě zde. Jenže další stopa, báseň psaná krví, ukazuje úplně jiným směrem. Do toho se ještě přimíchá ztracený tajemný rukopis a třetí znamení...

Napínavý thriller *Poslední rituál* je prvním titulem pro dospělé z pera dnes již celosvětově známé a oceňované autorky temných severských thrillerů Yrsy Sigurðardóttir.

Yrsa Sigurðardóttir

POSLEDNÍ
RITUÁL

V METAFOŘE DOSUD VYŠLO:

Poslední rituál
Mrazivé světlo
Žhavý hrob
Led v žilách
Ohnivý anděl
Plavba smrti
Pamatuji si vás všechny
Kořist

SÉRIE FREYJA A HULDAR

DNA
Černá díra
Katarze
Poprava
Panenko
Ticho

SÉRIE ČERNÝ LED

Není úniku
Hrob
Hlubiny

Yrsa Sigurðardóttir

POSLEDNÍ
RITUÁL

Přeložila Marta Bartošková

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou bez souhlasu nositele práv zakázány.

Copyright © Yrsa Sigurðardóttir 2005

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Marta Bartošková, 2007, 2025

Czech edition © Grada, 2026

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-827-3 (ePub)

ISBN 978-80-7359-821-1 (pdf)

ISBN 978-80-7359-451-0 (print)

Prolog

Správce Tryggvi se s údivem rozhlédl kolem sebe. Co to bylo? Štěbetáním uklízeček pronikal z útrob budovy podivný zvuk. Zprvu byl tlumený, ale postupně zněl čím dál tím zřetelněji. „Pssst,“ umlčel Tryggvi uklízečky a nastražil uši. Ženy si vyměnily vykulené pohledy a dvě z nich se pokřižovaly. Správce odložil hrnek s kávou a vykročil směrem k chodbě.

Než uklízečky dorazily do práce, vychutnával si Tryggvi samotu. Poklidně čekal u kávovaru na svůj ranní životabudič. Ženské tu měly být každou chvíli. Byl správcem budovy katedry historie už přes třicet let a za tu dobu se toho tady nemálo změnilo. Kdysi byly všechny uklízečky Islandanky a rozuměly každému jeho slovu. Nyní jim musel zadávat úkoly posunky a příkazy udílet polopatě. Všechny to byly imigrantky, a než do budovy začali proudit studenti a pedagogové, připadal si jako někde na Bahamách nebo v Manile.

Když byla káva hotová, poodešel Tryggvi s kouřícím šálkem v ruce k oknu liduprázdné budovy, vyhlédl ven a prohlížel si univerzitní areál zapadaný sněhem. Byla třeskatá zima a bílá pokrývka se třpytila. V budově vládlo naprosté

ticho. Tryggvimu to připomnělo, že oslavy narození Spasitele už jsou za dveřmi, a zatetelil se radostí. Všiml si, že na parkovišti před budovou zastavuje auto. A vánoční nálada je v háji, pomyslel si. Pozoroval muže, který vystoupil z vozu, zabouchl dveře a vydal se k budově. Tryggvi pustil záclonu a poodstoupil od okna.

Zdálky slyšel, jak příchozí otevírá dveře. Ze všech profesorů, docentů, lektorů a sekretářek vycházel Tryggvi nejhůř právě s tímhle člověkem. Jmenoval se Gunnar Gestvík a neustále si na správce stěžoval. Tryggvi nemohl vystát jeho samolibou nadutost a v jeho přítomnosti se vždycky cítil nesvůj. Na začátku semestru tento profesor historie obvinil uklízečky z toho, že mu ukradly starý, na stroji psaný článek o osídlení Islandu irskými poustevníky. Naštěstí se pak článek našel a celá záležitost vyšuměla doztracena. Od té doby Tryggvi nejenže profesora nesnášel, ale přímo jim pohrdal. Proč by proboha asijské uklízečky kradly nějaký zatracený článek o irských mniších? Tryggvi sám neměl o profesorovy výplody sebemenší zájem. Měl Gestvíkovi za zlé, že zaútočil na bezbranné.

Když Gestvíka jmenovali vedoucím katedry, nebyl z toho Tryggvi nijak nadšený. Však s ním také nový vedoucí začal okamžitě probírat nejrůznější změny, které považoval za nutné. Mimo jiné požadoval, aby uklízečky byly při práci zticha. Tryggvi se tomu domýšlivci marně pokoušel vysvětlit, že jejich řeči nikoho neruší, protože když pracují, v budově stejně nikdo nebývá. Pochopitelně kromě Gunnara Gestvíka. Proč jenom musí chodit do kanceláře každé ráno dokonce ještě dřív, než začínají jezdit autobusy? Tolik práce snad nemá. Že by lidé byli celí žhaví, aby dostali nejčerstvější zprávy o irských poustevnících? To sotva. Gestvíkův požadavek, aby Tryggvi nařídil uklízečkám při práci mlčet, zůstal nevyslyšen – Tryggvi nevěděl, jak by jim to měl říct, a navíc se mu do toho prostě ani dost málo nechtělo. Přes-

tože ho jazyková bariéra tu a tam docela štvála, radost ze života, která tyto tvrdé pracantky nikdy neopouštěla, mu přirostla k srdci.

Toho rána se uklízečky chovaly stejně jako obvykle. Společně přišly do malé kuchyňky a unisono se silným přízvukem pozdravily. Jako vždy se to neobešlo bez mohutného chichotání. Tryggvi se ani tentokrát neubráníl úsměvu. Stál opodál a sledoval, jak si ženy svlékají pestrobarevné svršky. Den jako každý jiný. Teď to ale vypadalo, že nabere nečekaný směr.

Tryggvi se protáhl hloučkem ke dveřím na chodbu. Slyšel, jak ten podivný zvuk přerůstá z úpění v řev. Nerozeznal ani, jestli ho vydává muž nebo žena. Dokonce si nebyl jistý, zda je to vůbec lidský hlas. Bylo by možné, aby se do budovy dostalo nějaké zvíře a zranilo se? Neměl čas, aby myšlenku dovedl do konce, protože teď se k řevu přidal ohlušující rachot, jako by se něco hroutilo a tříštilo. Tryggvi spěchal chodbou a neustále přidával do kroku. Zdálo se, že zvuk přichází z horního patra, a tak bleskově zahrnul ke schodišti a cestou nahoru bral schody po dvou. Ženy, které ho do jedné následovaly, už začínaly naříkat.

Bylo zřejmé, že řev se nese z kanceláří katedry historie. Tryggvi se dal do běhu a houf uklízeček mu byl v patách. Rozrazil dveře nouzového východu vedoucí na chodbu ke kancelářím a zarazil se – ženy se za ním nahrnuly jedna za druhou. Tryggvi zíral před sebe.

Byl jako v transu. Ani ne tak z knihovny zříčené na podlahu, ani z vedoucího katedry klečícího na všech čtyřech na hromadě knih v chodbě. Zíral na mrtvolu, která ležela uvnitř a napůl trčela z malé místnůstky, ve které stávaly kopírky. Tryggvi cítil, jak se mu zvedá žaludek. Co mají propánajána znamenat ty klapky na očích? Co to má mrtvola namalovaného na hrudi? A jazyk – co to s ním jenom je? Ženy Tryggvimu nakukovaly přes rameno a on cítil, jak

ho tahají za košili. Snažil se z jejich sevření vymanit, ale marně. Vedoucí katedry tápal rukama před sebou, jako by prosil o pomoc. Vypadal úplně pominutý strachy, jednou rukou se držel za srdce, ve tváři byl popelavý. Vzápětí se převalil na stranu. Tryggvi odolal pokušení sebrat ženské a vyběhnout ven. Udělal krok dopředu. Ženy podnikly zuřivý pokus odvléct ho odtamtud pryč, ale on je setřásl. Posunul se blíž ke Gestvíkovi, který vypadal, že se mu snaží cosi sdělit.

Nesouvislé mumlání řinoucí se z profesorových úst nedávalo Tryggvimu kloudný smysl. Pochopil však tolik, že mrtvola – musela to být mrtvola, žádný živý člověk takhle nevypadá! – se na Gestvíka svalila, když otevřel dveře do kumbálu s kopírkami. Tryggvi bezděky zabloudil očima dolů k hrůzným lidským ostatkům.

Panebože! Ty černé klapky na očích vůbec žádné klapky nebyly.

6. prosince 2005

Kapitola první

Tóra Gudmundsdóttir si ve spěchu smetla z nohavice kroužek medových Cheerios, a než vešla do advokátní kanceláře, trošku se upravila. Nevedla si zrovna nejhůř. Ranní muka, kdy musela vypravit šestiletou dceru a šestnáctiletého syna včas do školy, úspěšně zvládla. Dcerka právě zničehonic odmítala chodit v růžovém, což by nebyl žádný problém, kdyby ovšem prakticky všechno její oblečení nemělo jako na potvoru růžovou barvu. Syn byl naopak ochoten nosit celý rok stejné obnošené šatstvo za předpokladu, že někde na něm bude natištěná lebka. Hlavně ale pro něj byl přímo heroický výkon vůbec se poránu probudit. Při pomýšlení na děti si Tóra povzdychla. Vychovávat sama dva potomky nebylo snadné. To ale nebývalo ani tehdy, když ještě byla vdaná. Rozdíl byl v tom, že tehdy k ranním povinnostem patřila navíc hádka s manželem. Uvědomila si, že to už je minulost, a rázem se jí zvedla nálada. Když otvírala dveře kanceláře, na rty se jí vkradl úsměv.

„Dobrý den,“ pozdravila zvesela.

Sekretářka na pozdrav neodpověděla, místo toho se jen zatvářila kysele. Nespustila oči z obrazovky a nepřestala smýkat myši. Kakabus jeden, pomyslela si Tóra. V duchu už asi postě zanávala na patálie, které jim tahle nerudná ženská působí. Firma její vinou bezpochyby přišla o nejednu zakázku. Tóra si nevzpomínala na jediného zákazníka, který by si na tuhle slečnu nestěžoval. Nejenže byla nezdvořilá, ale byla také kromobyčejně nepřitažlivá. Nevadilo ani tak, že byla dost korpulentní, jako spíš její absolutní nezájem o to, jak vypadá. Navíc bývala na všechno a na všechny věčně našťavaná. Jakoby z čiré podlosti tomu ještě nasadili korunu její rodiče, když jí vybrali jméno Bela. Kéž by tak sama chtěla dát výpověď! Zdálo se, že u firmy není ani trochu spokojená a že ji práce nebaví. Ne že by si snad Tóra dokázala představit práci, při níž by tahle holka alespoň trochu pookřála. Vyhodit ji ale nemohli.

Když Tóra a Bragi, starší a zkušenější spolumajitel firmy, před lety spojili síly a otevřeli společnou advokátní kancelář, okouzlili je zdejší nebytové prostory natolik, že ustoupili pronajímateli a nechali v nájemní smlouvě klauzuli, která zaručovala jeho dceři místo sekretářky. To ovšem ještě nemohli tušit, k čemu se upsali. Dívka se pyšnila skvělým doporučením od realitní kanceláře, která si prostory pronajímala před nimi. Nyní byla Tóra přesvědčená o tom, že realitka se z těchto úžasných prostor v malebné ulici Skólavörðustígur odstěhovala jedině proto, aby se zbavila tohohle nemehla. Majitelé se nyní jistě mohou smíchy potřhat nad doporučením, které Tóra a Bragi ochotně spolkli i s chlupy. Tóra věřila, že případný soudní proces s realitní kanceláří by mohl vést ke zrušení klauzule na základě toho, že doporučení bylo nadmíru pochybné. Tím by ale vzalo zasvě i ono jakés takés dobré jméno, které si vybudovali. Kdo by se asi tak obrátil na advokátní kancelář, která se mimo jiné specia-

lizuje na smluvní právo, a přitom zpacká vlastní smlouvu? A i kdyby se nakrásně dokázali Bely zbavit, spolehlivou sekretářku aby člověk pohledal.

„Někdo volal,“ zamumlala Bela přilepená k monitoru počítače.

Tóra si právě uklízela bundu na věšák a udiveně vzhlédla. „Jo?“ odvětila a s chabou nadějí v hlase dodala: „Máš tušení, kdo to byl?“

„Ne. Mám dojem, že mluvil německy. Každopádně jsem mu nerozuměla.“

„Řekl alespoň, že zavolá znovu?“

„To nevím. Zavěsila jsem. Omylem.“

„Kdyby ten pán čírou náhodou zase volal, přestože jsi mu práskla telefonem, mohla bys ho laskavě přepojit ke mně? Studovala jsem v Německu a německy umím.“

„Uhhmm,“ zabručela Bela. Pokrčila rameny. „Možná to nebyla němčina. Taky to mohla být ruština. A byla to ženská. Teda myslím. Anebo klidně chlap.“

„Belo, ať už zavolá kdokoli – chlap, ženská nebo třeba pes a bude mluvit jakýmkoli jazykem, německy, rusky nebo řecky – přepoj mi ho, prosím tě. Jasný?“ Tóra nečekala na odpověď – však se také žádná ani čekat nedala – a raději šla rovnou do své skromně zařízené kanceláře. Posadila se a zapnula počítač. Tentokrát na stole nevládl obvyklý chaos. Předchozího dne strávila hodinu tříděním papírů k vyřízení, které se jí za uplynulý měsíc nastřádaly. Nejprve vymazala nevyžádanou elektronickou poštu a vtípky od přátel a známých. Zbývaly tři vzkazy od klientů, jeden od kamarádky Laufey s předmětem *Pojďme o víkendů zapářit* a nakonec jeden z banky. Do háje. Natuty překročila limit. Kontokorent určitě přepískla taky. Rozhodla se, že pro jistotu nebude žádnou poštu otevírat.

Zazvonil telefon.

„Advokátní kancelář Centrum. Tóra.“

„Guten Tag. Frau Gudmundsdóttir?“

„Guten Tag.“ Tóra šátrala po tužce a papíru. Formální němčina. Rychle si připomněla, že tu paní musí vždy oslo-
vovat „Sie“.

Tóra pevně semkla víčka a zadoufala, že si vystačí s jazy-
kovými znalostmi, které si obstojně osvojila během studia
práv na berlínské univerzitě. Dávala si co nejvíc záležet na
výslovnosti. „Co pro vás můžu udělat?“

„Jmenuji se Amelia Guntliebová. Odkázal mě na vás pro-
fesor Anderheiss.“

„Ano, studovala jsem u něj v Berlíně.“ Tóra doufala, že
se vyjádřila správně. Slyšela, že její německá výslovnost už
není, co bývala. Island neskýtal mnoho příležitostí k procvič-
ování německé konverzace.

„Ano.“ Po nepříjemné pauze žena pokračovala. „Můj syn
byl zavražděn. Potřebujeme s manželem pomoc.“

Tóra se snažila uvažovat rychle. Guntliebová? Nejmeno-
val se Guntlieb ten německý student, kterého našli mrtvé-
ho na univerzitě tady v Reykjavíku?

„Haló?“ Zdálo se, že žena si není jistá, jestli je Tóra stále
ještě na drátě.

Pospíšila si s odpovědí: „Ano, promiňte. Váš syn. Stalo se
to tady na Islandu?“

„Ano.“

„Mám dojem, že vím, o které vraždě mluvíte, musím se ale
přiznat, že jsem se o tom doslechla jen z médií. Jste si jistá, že
chcete mluvit právě se mnou?“

„To doufám. Nejsme spokojeni s policejním vyšetřováním.“

„Jak to?“ podivila se Tóra. Měla za to, že policie ten pří-
pad vyřešila přímo znamenitě. Do tří dnů po té děsivé vraž-
dě vraha zatkli. „Víte přece, že zadrželi podezřelého, ne?“

„Ano, to je nám známo. Nejsme ale přesvědčeni, že ten
muž je vinen.“

„Proč ne?“ zeptala se Tóra nevěřičně.

„Prostě o tom nejsme přesvědčeni. Víc vám k tomu neřeknu.“ Žena si zdvořile odkašlala. „Chceme, aby ten případ přešetřil někdo jiný, někdo nestranný. Někdo, kdo umí německy.“ Ticho. „Jistě chápete, jak je to pro nás těžké.“ Opět ticho. „Harald byl náš syn.“

Tóra ztlumila hlas a mluvila pomaleji. Chtěla tak vyjádřit soucit. „Ano, to dobře chápu. Sama mám syna. Neumím si představit, jaký smutek teď s manželem prožíváte, ale chci vám vyjádřit tu nejupřímnější soustrast. Nejsem si ovšem jistá, že vám budu moct být nápomocná.“

„Děkuji vám za vaše vřelá slova.“ Ženin hlas zněl ledově. „Profesor Anderheiss tvrdí, že máte právě ty vlastnosti, které hledáme. Řekl, že jste tvrdohlavá, rozhodná a že se jen tak nedáte.“ Ticho. Tóru hned napadlo, že se Anderheiss prostě jen styděl označit ji rovnou za drzou. Žena pokračovala. „A také jste prý chápavá. Pan profesor je dobrý přítel naší rodiny a my mu důvěřujeme. Byla byste ochotná tento úkol přijmout? Bohatě vám zaplatíme.“ Pak uvedla jistou finanční částku.

Byla to astronomická suma a nezáleželo na tom, jestli v ní byla započítaná daň z přidané hodnoty nebo ne. Víc než o polovinu vyšší hodinová taxa, než jakou si Tóra běžně účtovala. Navíc jí žena nabídla bonus v případě, že vyšetřování povede k zatčení jiného člověka než toho, který právě sedí ve vazbě. Bonus byl vyšší než celý Tóřin roční plat. „Co si od toho slibujete, když mi nabízíte tolik peněz? Já nejsem žádný soukromý detektiv.“

„Hledáme někoho, kdo může případ znovu projít, prozkoumat důkazní materiál a zhodnotit závěr policejního vyšetřování.“ Než se žena opět dala do řeči, udělala další pauzu. „Policie není vůči nám zrovna sdílná. Jde nám to na nervy.“

Zavraždí jim syna a komunikovat s policií jim *jde na nervy*, pomyslela si Tóra. „Rozmyslím si to. Dejte mi, prosím, telefonní číslo, kde vás zastihnu.“

„Jistě.“ Žena jí nadiktovala číslo. „Nerozmýšlejte se moc dlouho, prosím. Jestli se neozvete ještě dnes, obrátím se na někoho jiného.“

„Nemějte obavy. Dám vám vědět co nejdřív.“

„Ještě jedna věc, paní Gudmundsdóttir.“

„Ano?“

„Máme jednu podmínku.“

„A to?“

Žena si odkašlala. „O všem, na co přijdete, se chceme dozvědět jako první. Ať už to bude důležité, nebo ne.“

„Než se začneme dohadovat o podrobnostech, musím se nejdřív rozhodnout, jestli vám vůbec mohu být k něčemu užitečná.“

Rozloučily se a Tóra zavěsila. Skvělé, začala den tím, že dovolila, aby se s ní jednalo jako se služkou. A překročila limit v bance. A kontokorent taky. Znovu zazvonil telefon. Tóra ho zvedla.

„Dobrý den, tady autoservis. Tak to bohužel vypadá trochu hůř, než jsme si mysleli.“

„Má to auto ještě nějakou naději?“ zeptala se Tóra našťvaně. Když si chtěla předchozího dne vyřídit v polední pauze nějaké pochůzky, umanulo si, že nebude startovat. Podnikla několik pokusů o domluvu, ale marně. Nakonec to musela vzdát a nechat vůz odtáhnout do servisu. Auto-mechanikovi se jí zželelo a do té doby, než bude její auto opravené, jí půjčil zchátralou ojetinu. Ta stará kraksna byla ze všech stran oblepená reklamami na Bibbiho autoservis a podlaha pod zadním sedadlem i sedadlo spolujezdce se utápěly pod nánosem všelijakých krámů, hlavně obalů od náhradních dílů a prázdných plechovek od coca-coly. Tóra jí ovšem musela vzít zavděk, protože bez auta nemohla existovat.

„Naději? Slabou.“ Hlas zněl nezúčastněně. „Taky to trochu poleze do peněz.“ Následovala litanie plná výrazů ze

světa autooprav, kterým Tóra pramálo rozuměla. Oproti tomu částka, kterou mechanik projev zakončil, žádné další vysvětlování nepotřebovala.

„Děkuju vám. Tak ho opravte.“

Zavěsila. Několik minut zamyšleně sledovala telefon. Vánoce byly za dveřmi a s nimi neodmyslitelné výdaje, výzdoba, výdaje, dárky, výdaje, oslavy, výdaje, rodinné sešlosti, výdaje a – světe div se – další výdaje. Ne že by v advokátní kanceláři měli zrovna práce nad hlavu. Kdyby tenhle německý případ vzala, měla by konečně pořádnou práci. Navíc by tak vyřešila svoje finanční problémy. Mohla by si dokonce vyjet s dětmi na dovolenou. Určitě by se přece našlo místo, kde by se líbilo šestileté holčičce, šestnáctiletému klukovi a šestatřicetileté ženě. Dokonce by ještě mohla pozvat nějakého šestadvacetiletého muže, aby jim dělal společnost a poměr obou pohlaví se vyrovnal. Zdvihla sluchátko.

Nezvedla to paní Guntliebová, nýbrž služebná. Tóra ji požádala, aby zavolala paní domu, a vzápětí bylo slyšet, jak se blíží něčí kroky; podpatky zřejmě klapaly po dlaždicích na podlaze. V telefonu se ozval mrazivý hlas.

„Zdravím vás, paní Guntliebová. Tady Tóra Gudmundsdóttir z Islandu.“

„Ano.“ Po krátkém tichu bylo jasné, že víc toho žena prozatím neřekne.

„Rozhodla jsem se, že vám pomůžu.“

„Dobře.“

„Kdy mám začít?“

„Hned. Objednala jsem stůl v restauraci, můžete si u oběda o té věci promluvit s Matthiasem Reichem. Pracuje pro mého muže. Právě teď je na Islandu a na rozdíl od vás má s vyšetřováním zločinů zkušenosti. Bude vás o celé záležitosti blíže informovat.“

Tón slov „na rozdíl od vás“ zněl přinejmenším stejně vyčítavě, jako kdyby Tóra dorazila na oslavu narozenin malého

dítěte namol opilá. Přešla to bez komentáře. „Ano, rozumím. Musím ale znovu zdůraznit, že si nejsem jistá, jestli vám vůbec k něčemu budu dobrá.“

„To uvidíme. Matthias přinese připravenou smlouvu, kterou musíte podepsat. Nespěchejte s tím, v klidu si ji pročtěte.“

Najednou měla Tóra sto chutí poslat tu paničku do háje. Nabubřelost a aroganci nesnášela. Když si ale představila sebe, děti a šestadvacetiletého šamstra na dovolené, povznesla se nad svou hrdost a zamumlala cosi souhlasného.

„Dostavte se tedy ve dvanáct hodin do hotelu Borg. Matthias vám řekne pár věcí, o kterých se v novinách nepsalo. Něco z toho by se ani nedalo otisknout.“

Tóře při zvuku ženina hlasu přeběhl mráz po zádech. Byl příkrý a bezcitný, ale zároveň jakoby zlomený. Zřejmě by tak v téhle situaci mluvil každý. Mlčela.

„Rozuměla jste? Znáte ten hotel?“

Tóra málem vyprskla smíchy. „Ano, myslím, že ho znám. Určitě dorazím.“ Přestože chtěla v té ženě vzbudit pochybnost a zachránit si ztracenou hrdost, Tóra věděla, že ve dvanáct hodin bude v hotelu Borg. Zaručeně.

Kapitola druhá

Tóra se podívala na hodinky a odložila spis, na kterém právě pracovala. Zase si jeden klient odmítal přiznat, že jeho případ je beznadějný. Byla sama se sebou spokojená, stihla dodělat pár drobných věcí, a tak měla čas na schůzku s panem Reichem. Zavolala Bele do recepcy.

„Mám schůzku ve městě. Nevím, kdy se vrátím, ale dřív než ve dvě se mnou nepočítej.“ Na druhém konci drátu se ozvalo zabručení. Tóra ho pochopila jako souhlas. Ježíšmarjá, to je tak těžké prostě říct „ano“?

Popadla peněženku, diář a uložila si je do aktovky. O případu nevěděla nic víc, než co psaly noviny. Nijak zaujatě ale kauzu nesledovala. Matně si vzpomínala, že se stalo zhruba toto: Někdo zavraždil zahraničního studenta a mrtvolu blíže neurčeným způsobem zohavil. Policie zatkla drogového dealera, ten ale umíněně trval na tom, že je nevinný. Takže zatím Tóra nic moc nevěděla.

Zatímco si oblékala kabát, prohlížela se ve velikém zrcadle. Věděla, jak důležité je udělat na první schůzce dobrý dojem, zvláště když se máte seznámit s movitou osobou.

Šaty dělají člověka, říkají lidé, kteří si mohoudovolit to nejlepší. A podle jejich bot poznáte je. To nikdy nechápala. Naštěstí si dnes obula docela slušné střevíce a na sobě měla kalhotový kostým, za který by se nemusela stydět žádná vážená právnička. Prsty si pročísla dlouhé světlé vlasy.

Chvíli se prohrabovala v kabelce, až nakonec vylovila rtěnku a chvatně si nalíčila ústa. Nosila ji s sebou pro náhlé případy, jako byl právě tento. Slušela jí a zvedala jí sebedůvěru. Měla to štěstí, že se podobala matce, a ne otci, který kdysi seděl modelem pro obraz Winstona Churchilla. Nedalo se sice tvrdit, že je přímo krásná či oslnivá, ale díky vysokým lícním kostem a modrým očím mandlového tvaru se dalo klidně říct, že je pohledná. Mohla také děkovat osudu, že postavu zdělila po matčině rodu, díky tomu zůstávala stále štíhlá.

Tóra se rozloučila s kolegy v kanceláři a Bragi za ní v odpověď zavolal: „Hodně štěstí!“ Vyprávěla mu o telefonním rozhovoru s paní Guntliebovou a o nadcházející polední schůzce s jejím zástupcem. Bragiho to velmi zaujalo. Zájem zahraničního klienta o jejich služby považoval za jasnou známku toho, že odvádějí dobrou práci. Dokonce navrhl, aby si za nicneříkající název kanceláře přidali slovo *International* nebo *Group*. Tóra doufala, že Bragi jen žertuje, ale jistá si tím nebyla.

Venku foukal vítr a to ji osvěžilo. Celý listopad byl neobvykle chladný a prozrazoval, že zima bude dlouhá a krutá. Počasí si vybíralo daň za mimořádně teplé léto. Tóre se zdálo, že se islandské podnebí mění, ať už se to dalo přičítat přirozeným klimatickým výkyvům nebo skleníkovému efektu. Kvůli svým dětem doufala, že je to spíš to první, ale v hloubi duše věděla, že tomu tak není. Chránila si tváře kapucí, aby na schůzku nepřišla s omrzlýma ušima. Hotel Borg byl tak blízko, že jet autem ze servisu nestálo za to.

Bůh ví, co by si ten Němec pomyslel, kdyby ji viděl, jak tu rozhrkanou káru parkuje před hotelem. To by ji nezachránily ani ty elegantní střevíčky, na to mohla vzít jed.

Otáčivými dveřmi hotelu prošla ani ne šest minut poté, co opustila svou kancelář.

Tóra se rozhlížela po nádherné hotelové restauraci. Uvědomila si, že kromě velkých oken obrácených k budově parlamentu a náměstí Austurvöllur není v sále skoro nic, co by jí připomínalo někdejší roky, kdy většinu sobotních večerů trávila s přáteli v hotelovém baru. Často byli všichni pod obraz. Tenkrát si dělala starosti snad jediné s tím, jak se vyjímá její zadek v oblečení, které právě pro ten večer zvolila. Skleníkový efekt by ji zaujal, leda kdyby to byl název kapely.

Němec vypadal asi na čtyřicet. Prkenně seděl na vypolstrované židli a širokými rameny zakrýval krásné opěradlo. Vlasy mu začínaly prokvétat šedí, což mu dodávalo jisté vážnosti. Působil odměřeným a upjatým dojmem. Měl na sobě šedý oblek a kravatu, která ladila s oblekem a celkovému vzhledu zrovna na pestrosti nepřidávala. Tóra se usmála a doufala, že vypadá jako srdečná žena plná zájmu, a ne jako idiot. Muž vstal a přitom si z klína sejmul ubrousek a odložil ho na stůl.

„*Frau Gudmundsdóttir*.“ Tvrdá a chladná artikulace.

Potřásli si rukama. „*Herr Reich*,“ zamumlala Tóra s tak pečlivou německou výslovností, jaké jen byla schopna. „Říkejte mi prostě Tóro,“ dodala. „Také se to snáz vyslovuje.“

„Prosím, posaďte se,“ vybídl ji muž a sám si taky sedl. „A pro vás jsem Matthias.“

Tóra si dávala pozor, aby seděla zpříma, a přemítala, co si asi o prkenné dvojici pomyslí ostatní hosté. Snad to, že tu probíhá ustavující schůze spolku pacientů s páteřní dlahou.

„Mohu vám nabídnout něco k pití?“ zeptal se zdvořile muž v němčině. Číšník mu zřejmě rozuměl, protože se obrátil k Tóře a čekal na odpověď.

„Vodu, prosím. Sodovku.“ Vybavila si, že Němci jsou vášniví konzumenti sodovky. Na Islandu si tento nápoj ale také začínal získávat své příznivce – před deseti lety by nikoho, kdo má všech pět pohromadě, nenapadlo platit v restauraci za vodu, když si jí každý může natočit z kohoutku, co hrdlo ráčí. Kupovat si sodovku bylo ale něco jiného.

„Předpokládám, že jste mluvila s mými zaměstnavateli, přesněji řečeno s paní Guntliebovou?“ zeptal se Matthias Reich, když se číšník vzdálil.

„Ano. Řekla, že bližší informace mi sdělíte vy.“

Němec zaváhal a napil se čiré tekutiny ze své sklenice. Bublínky prozrazovaly, že i on si dal sodovku. „Shromáždil jsem nějaké materiály a seřadil je pro vás do složky. Můžete si ji odnést a prostudovat později. Několik bodů bych s vámi ale rád probral rovnou, jestli dovolíte.“

„Samozřejmě,“ pospíšila si Tóra s odpovědí. Než mohl Reich pokračovat, spustila: „Chtěla bych se mimo jiné dozvědět víc o lidech, pro které mám pracovat. Pro vyšetřování to asi význam nemá, ale pro mě ano. Paní Guntliebová mi jako odměnu nabídla velmi zajímavou částku. Nechci ale zneužít zármutku rodiny Guntliebových, pokud by to bylo nad jejich finanční možnosti.“

„Nad jejich možnosti to zcela jistě není,“ řekl Reich a usmál se. „Pan Guntlieb je bankovní ředitel a hlavní akcionář bavorské banky Anlagenbestand. Není to velká banka, ale poskytuje služby velkým firmám a zámožným jednotlivcům. Žádné starosti, Guntliebovi jsou na tom velmi, velmi dobře.“

„Rozumím,“ přikývla Tóra a pomyslela si, že tím se vysvětluje, proč u nich doma zvedá telefony služka.

„Oproti tomu děti Guntliebovým takové štěstí nepřinesly. Osud jim dopřál čtyři potomky, dva syny a dvě dcery.

Starší syn zahynul před deseti lety při autonehodě. Starší dcera se narodila s vážným postižením a před několika roky na svoji nemoc zemřela. Syna Haralda jim teď zavraždili, takže jim zbyla jen nejmladší dcera, Elisa. Guntliebovi to nesou dost těžce, jak si jistě dovedete představit.

Tóra přikývla a pak se zdráhavě zeptala: „Co Harald vlastně na Islandu dělal? Myslela jsem, že v Německu o vysoké školy s dobrou kvalitou výuky historie není nouze.“

Z Matthiasova jinak kamenného obličejse dalo vyčíst, že na tuhle otázku se mu neodpovídá snadno. „To vlastně nevím. Zajímal se o sedmnácté století a podle mých informací se zabýval něčím jako komparativními studiemi kontinentální Evropy a Islandu. Přijel sem v rámci jakéhosi programu na výměnu studentů mezi mnichovskou a islandskou univerzitou.“

„O jaké komparativní studie se jednalo? Srovnával formy vlády nebo něco takového?“ chtěla vědět Tóra.

„Ne, věnoval se spíš náboženství.“ Matthias se napil sodovky. „Než budeme pokračovat, měli bychom si možná objednat. Pokynul číšníkovi a ten se zjevil se dvěma jídelními lístky.“

Tóra měla dojem, že za jeho spěchem se skrývá něco víc než náhlý nával hladu. „Tak náboženství.“ Zdvihla oči od jídelního lístku. „A o co přesně šlo?“

Matthias položil otevřený lístek na stůl. „O takových věcech se sice při jídle nemluví, ale dřív nebo později bych vám to beztak musel říct. Nejsem si ovšem jistý, zda jeho studijní obor s tou vraždou souvisí.“

Tóra nadzdvihla obočí. „Zkoumal nějakou epidemii?“ zeptala se. Bylo to to jediné, co ji napadlo.

„Ne, epidemii ne.“ Matthias jí hleděl do očí. „Čarodějnické procesy. Mučení a popravy. Nic sympatického. Harald se o to bohužel enormně zajímal. Vlastně ten zájem zdědil.“

Tóra pokývala hlavou. „Chápu.“ Ale nechápala ani trochu. „Co kdybychom to nechali až na potom?“

„To není třeba. Hlavní body jsou v té složce, kterou vám potom předám.“ Matthias opět rozevřel jídelní lístek. „Později vám také dám několik krabic s jeho věcmi, které nám vrátila policie. Jsou tam podklady k Haraldově dizertaci, v nich všechny potřebné informace naleznete. Čekáme také, že dostaneme zpátky jeho počítač a další věci, které nám mohou pomoci v pátrání.“

Mlčky studovali nabídku jídel.

„Ryby,“ podotkl Matthias, aniž by vzlhl. „Jíte tu hodně ryb.“

„Ano, to jíme,“ byla jediná odpověď, která Tóru napadla.

„Já na ryby nejsem,“ poznamenal.

„Vážně?“ Tóra jídelní lístek zavřela. „Mně chutnají. Asi si dám smaženého platýse.“

Matthias se nakonec rozhodl, že si dá slaný koláč. Když číšník odkrácel s objednávkou, zeptala se Tóra, proč si rodina myslí, že zatčený muž hledaným vrahem není.

„Z několika důvodů. Za prvé by Harald neztrácel čas hádkou s nějakým drogovým dealerem.“ Matthias se jí díval do očí. „Drogy čas od času bral, o tom se vědělo. Také pil. Byl mladý. Ale narkoman ani alkoholik nebyl.“

„To samozřejmě záleží na tom, jak narkomana nebo alkoholika definujete,“ namítla Tóra. „Podle mě je opakované užívání drog závislostí.“

„O zneužívání drog něco vím.“ Matthias se odmlčel, ale vzápětí rychle dodal: „Ne z vlastní zkušenosti, ale z práce. Harald narkoman nebyl – bezpochyby by se jím dřív nebo později stal, ale ve chvíli, kdy ho zavraždili, žádný narkoman nebyl.“

Tóra si uvědomila, že nemá sebemenší tušení, proč toho člověka vůbec na Island poslali. Sotva proto, aby ji pozval na oběd a navázal se do islandských ryb. „Co přesně pro jejich rodinu děláte? Paní Guntliebová tvrdila, že pracujete pro jejího manžela.“

„Starám se o bezpečnostní záležitosti v bance. Mimo jiné mám za povinnost kontrolovat životopisy budoucích zaměstnanců a dohlížet na různá bezpečnostní opatření a na přepravu peněz.“

„Přítom ale sotva přicházíte do kontaktu s drogami?“

„Ne. Měl jsem na mysli své předchozí zaměstnání. Dvanáct let jsem pracoval u kriminální policie v Mnichově.“ Hleděl jí zpříma do očí. „O vraždách něco vím a ani v nejmenším nepochybuji o tom, že se Haraldova smrt vyšetřuje nedbale. Stačilo mi pár setkání s hlavním vyšetřovatelem a hned mi bylo jasné, že nemá ani potuchy o tom, co vlastně dělá.“

„Jak se jmenuje?“

Ačkoli Matthias jeho jméno vyslovil kostrbatě, Tóra hned pochopila, o koho se jedná. Árni Bjarnason. Povzdychla si. „Znám ho z jiných případů. Je to vážně hrozný osel. Škoda, že ten případ svěřili právě jemu.“

„Jsou tu ještě další důvody, proč je rodina přesvědčená, že ten drogový dealer nemá s tím hrůzným činem nic společného.“

Tóra vzhlédla od stolu. „A to?“

„Krátce před smrtí vybral Harald značnou sumu peněz z účtu, který je vedený na jeho jméno. Nepodařilo se zjistit, kam se ty peníze poděly. Bylo to mnohem víc, než potřeboval na drogy. I kdyby chtěl zůstat v rauši několik let.“

„Co když investoval do obchodu s drogami?“ napadlo Tóru. „Nemohl financovat pašování nebo tak něco?“ dodala.

Matthias zafuněl. „Vyloučeno. Harald peníze nepotřeboval. Byl bohatý. Zdědil značnou sumu peněz po dědečkovi.“

„Rozumím.“ Tóra na něj nechtěla dál naléhat, ale v duchu uvažovala, jestli za tím nemohly být jiné důvody, například chorobná touha po dobrodružství nebo prostě jen obyčejná lidská blbost.

„Policie neprokázala, že by ty peníze dostal ten drogový dealer. Ve spojitosti s narkotiky na Haralda vyhrabali jedi- ně to, že si čas od času drogy kupoval.“

Přinesli jim jídlo a oba se do něj beze slova pustili. Tóra se cítila trochu nesvá. Tenhle muž očividně nepatřil k li- dem, se kterými je příjemné mlčet. Nikdy se jí ale nevypla- tilo něco jen tak naprázdno tlachat, dokonce ani v tíživém tichu ne, a proto se rozhodla, že se raději bude držet zpát- ky.

Objednali si kávu a číšník vzápětí na stůl postavil dva kouřící šálky, cukřenku a stříbrnou konvičku s mlékem.

Tóra upila kávy a pak ticho prolomila. „Máte s sebou tu smlouvu, na kterou se mám podívat?“

Reich se natáhl pro aktovku postavenou u židle a vytáhl z ní tenké desky. Podal je Tóře přes stůl. „Vezměte si ji s se- bou. Zítra můžeme probrat, co budete chtít změnit, a já to pak oznámím Guntliebovým. Je to férová smlouva. Pochy- buju, že k ní budete mít moc připomínek.“ Opět se sklonil k tašce, vytáhl druhou, tlustší složku a položil ji na stůl mezi ně. „Tuhle si vezměte také. Je to ta, o které jsem se zmiňoval. Byl bych vám vděčný, kdybyste si ji prošla, než se definitivně rozhodnete. Tenhle případ má svou smutnou a děsivou stránku a já chci, aby vám byla známa předem.“

„Podezříváte mě, že to nezvládnou?“ ohradila se Tóra dotčeně.

„Abych pravdu řekl, nevím. Proto vás prosím, abyste si tu složku prohlédla. Jsou tam fotografie z místa činu a ne- vyhlízejí zrovna lákavě. Dále tam je různé čtení, které není o mnoho lepší. S pomocí osoby, kterou nechci jmenovat, se mi podařilo získat nějaké vyšetřovací materiály.“

Položil na složku dlaň.

„Najdete tu také informace o Haraldově životě. Ví o nich jen úzký okruh lidí a není to nic pro citlivky. Spoléhám na to, že i kdybyste od toho dala ruce pryč, udržíte všechny

ty věci v tajnosti. Rodina si nepřeje, aby se přetřásaly na veřejnosti.“

Odtáhl ruku ze složky a pohlédl Tóře do očí. „Nechci, aby museli trpět ještě víc.“

„Chápu,“ přikývla Tóra. „Můžu vás ujistit, že nemám ve zvyku roznášet klepy o své práci.“ Vrátila mu upřený pohled a dodala: „Nikdy.“

„Dobře.“

„Ale když už jste všechny tyhle materiály shromáždil sám, na co tedy potřebujete mě? Vypadá to, že si umíte získat přístup k informacím, které bych, obávám se, sama obstarat neuměla.“

„Chcete vědět, nač vás potřebujeme?“

„Nu, řekla jsem to, nebo ne?“ opáčila Tóra.

Reich krátce zasupěl. „Řeknu vám proč. Já jsem v téhle zemi cizinec, a navíc Němec. Musím si promluvit s řadou lidí, kteří by se mi nikdy s ničím důležitým nesvěřili. Zatím se jen plácám na povrchu a značnou část informací o Haraldově osobě jsem získal v Německu. Nejsem typ člověka, se kterým lidi nepřijemné a delikátní osobní záležitosti.“

„To je mi jasné,“ vyhrkla Tóra.

Reich se poprvé za celou dobu usmál. Přestože měl nepřírozeně bílé a rovné zuby, dokázal vykouzlit krásný, svým způsobem nefalšovaný úsměv, který Tóru zaskočil. Neubráníla se, aby mu pousmání neoplatila, ale pak se váhavě zeptala: „O jakých nepřijemných skutečnostech mám s těmi lidmi hovořit?“

Úsměv mu z tváře zmizel stejně rychle, jako se objevil. „Sexuální asfyxifilie, sebemučení, magie, znetvořování vlastního těla a jiné chování silně narušených jedinců.“

Tóra z toho byla úplně paf. „Nejsem si jistá, že vím, tohle všechno znamená.“ Například o sexuální asfyxifilii v životě neslyšela, ale pokud ten výraz byl příbuzný s *asfyxií*, duše-

ním, raději by si zvolila *sexuální abstinenci*, kterou právě provozovala.

Když se známý úsměv objevil podruhé, nebyl už tak přátelský jako předtím. „Na to přijdete, žádný strach.“ Kávu dopili beze slova. Pak Tóra vzala desky a dala najevo, že by se ráda vrátila do kanceláře. Dohodli se, že se sejdou následujícího dne, a rozloučili se.

Když už Tóra odcházela od stolu, položil jí Reich ruku na rameno. „Nakonec ještě jedna věc, *Frau Gudmundsdóttir*.“

Otočila se.

„Zapomněl jsem vám říct, proč jsem vlastně tak přesvědčený, že ten zatčený muž není vrah.“

„Proč?“

„Nenašly se u něj Haraldovy oči.“

Kapitola třetí

Tóra se nikdy nebála zlodějů, ale cestou ze schůzky s Reichem si dávala pozor a tašku držela pevně. Nedokázala si představit, že by mu musela zavolat a oznámit mu, že jí materiály někdo ukradl. Proto se jí ohromně ulevilo, když překročila práh advokátní kanceláře.

Přivítal ji silný pach kouře. „Belo, dobře víš, že se tady kouřit nesmí.“

Bela odskočila od okna a chvatně cosi odhodila. „Já jsem nekouřila.“ Jen to dořekla, koutkem úst se jí prodral tenounký pramínek kouře.

Tóra si v duchu povzdechla. „V tom případě se ti vznítila pusa. Zavři to okno a kuř v jídelně,“ dodala. „Určitě je to příjemnější, než abys tady visela z okna.“

„Já jsem nekouřila, vyháněla jsem z okenní římsy holuby,“ bránila se Bela uraženě. Posadila se k psacímu stolu, aniž se na Tóru podívala.

Tóra se rozhodla, že to nechá plavat. Zkušenost ji naučila, že škorpit se s touhle slečnou nevede k ničemu. Odešla do své kanceláře a zavřela za sebou.

Složka, kterou dostala od Matthiase, měla široký hřbet a byla napěchovaná papíry. Měla černou barvu, což vzhledem k jejímu obsahu bylo vlastně namístě. Na hřbetě popsaná nebyla, však by taky asi bylo těžké vymyslet nějaký vhodný název. „Život a smrt Haralda Guntlieba,“ zamumlala si Tóra pro sebe. S těmito slovy desky otevřela a prohlížela si úhledně seřazený obsah. Tvrdé barevné listy rozdělovaly složku na sedm částí. Zdálo se, že jednotlivé oddíly po sobě následují v časové posloupnosti: Německo, vojenská služba, mnichovská univerzita, islandská univerzita, bankovní účty, policejní vyšetřování. Poslední, sedmý oddíl nesl název Pitva. Tóra se rozhodla, že jednotlivé části projde ve stejném pořadí, v jakém jdou po sobě. Pohlédla na hodinky, blížila se druhá. V pět musí vyzvednout malou Sóley z družiny a do té doby to všechno sotva stihne probrat, leda že by si hodně pospíšila. Nastavila si na mobilním telefonu budík na tři čtvrtě na pět. Usmyslela si, že do té doby se zorientuje alespoň v hlavních bodech. Moc se jí nechtělo brát si dokumenty domů, ačkoli občas, když se jí práce nakupila, se k tomu uchýlit musela. Vzhledem k obsahu by však určitě nebylo vhodné, aby se složka povalovala doma, kde by na ni mohly přijít děti. Tóra obrátila úvodní stránku prvního oddílu a začala si prohlížet jednotlivé archy.

Jako první byla zařazena ověřená kopie rodného listu. Dalo se z něj vyčíst, že paní Amelii Guntliebové se 18. června 1978 narodil zdravý chlapec. Jako otec byl zapsaný pan Johannes Guntlieb, bankovní ředitel. Jméno porodnice Tóře nic neříkalo. Podle názvu to nebyla ani jedna z velkých státních nemocnic, a tak Tóra usoudila, že to nejspíš bude nějaká drahá soukromá klinika nebo porodní dům pro majetné klienty. V kolonce „náboženské vyznání dítěte“ stálo „římský katolík“. Tóra si vybavila, že k tomuto vyznání se hlásí třetina Němců a že na jihu země je podíl

katolíků vyšší. Když studovala v Německu, udivilo ji, kolik lidí tam vyznává katolickou víru. Dřív si Němce vždy v duchu spojovala s protestantismem a myslela si, že katolíci žijí především v jižní Evropě, v Itálii, ve Španělsku a ve Francii.

Listovala dál.

Následující stránky byly plastové a každá byla rozdělená do čtyř menších kapes. V každé kapse byla fotografie, většinou různé výjevy ze života rodiny Guntliebových. U každého snímku byl přiložen bílý proužek papíru se jmény lidí na obrázku. Když se Tóra fotkami v rychlosti probírala, všimla si, že všechny mají jedno společné: na žádné z nich nechyběl Harald. Kromě rodinných snímků tam bylo i několik školních fotografií. Zobrazovaly různé starého žáčka, vzorně učesaného a jaksepatří vymydlěného. Tóra uvažovala, proč vůbec ty fotografie ve složce jsou. Snad jí měly připomenout, že zavražděný mladík byl kdysi živý člověk – to bylo jediné logické vysvětlení. Kýžený efekt se dostavil.

Na prvních, nejstarších fotkách, byl vidět upravený hoch buď se svým bratrem, patrně o dva až tři roky starším, nebo s matkou. Tóru zaskočilo, jak byla Amelia Guntliebová krásná. Přestože fotografie byly dost neumělé, bylo očividné, že to je jedna z mála žen, které vždy vypadají nádherně, aniž by je to stálo příliš velké úsilí. Tóru obzvláště zaujala jedna momentka matky a syna, na které paní Guntliebová zřejmě učí chlapce chodit. Fotka byla pořízena v parku. Paní Guntliebová držela Haralda za ruce a on se snažil capkat nemotornou chůzí ročního dítěte, jednu nohu zdviženou do vzduchu a v kolínku pokrčenou. Paní Guntliebová se usmívala do objektivu a její krásná tvář zářila štěstím. Chladný hlas, který k Tóře promlouval do telefonu, k této scéně nějak nesešel. Hošík byl ještě ve věku, kdy budoucí vzhled dětského obličejе skrývají buclaté tváře, knoflíkový nosík a faldíky, přesto se ale dalo rozpoznat, že syn je podobný matce.

Další snímky zobrazovaly Haralda ve věku dvou až tří let. Nyní se matce podobal ještě víc, ne ale zase natolik, aby vypadal jako děvče. Matka tu byla také vidět, nejprve těhotná, pak s úsměvem na tváři a s miminkem zachumláným do tlusté peřinky v náručí. Na této fotografii stál Harald vedle židle, na níž seděla, a vytahoval krk, jako by se chtěl podívat na miminko, na svou sestřičku. Matka ho držela kolem ramen. Z lístku pod fotografií se Tóra dozvěděla, že děvčátko pokřtili po matce, Amelia, a přidali jí druhé jméno Maria. To byla tedy dívka, která zemřela na jakousi vrozenou nemoc. Z fotografie se dalo vyčíst, že rodina o její nemoci zprvu nevěděla. Matka se každopádně tvářila šťastně a bezstarostně. Další záběry však napovídaly, že něco se změnilo. Zatímco na všech ostatních snímcích se paní Guntliebová bez výjimky zeširoka usmívala, zde měla nepřítomný a zasmušilý výraz. Na jednom z obrázků sice jakýs taký úsměv vyloudila, očima se ale nesmála. Nikde se tu také Haralda nedotýkala, jak tomu bylo na předchozích fotografiích. Chlapeček měl navíc svěšenou hlavu a vypadal bezradně. Holčičku nebylo nikde vidět.

Nějaká část rodinné historie zřejmě chyběla, neboť další snímky Tóru posunuly nejméně o pět let dopředu. Nová kapitola začínala aranžovanou rodinnou fotografií, první, která zachycovala pana Guntlieba. Byl to na pohled vážný muž, očividně o něco starší než jeho žena. Všichni na snímku byli oblečení do svátečních šatů, nyní navíc přibýlo miminko v matčině náručí. Byla to bezpochyby nejmladší dcera, jediné dítě manželů Guntliebových, které zůstalo naživu. Opět tu byla vidět nemocná holčička, tentokrát na invalidním vozíku. Každému i bez lékařského vzdělání muselo být na první pohled jasné, že je vážně postižená. Seděla připoutaná na sedadle, s hlavou zvrácenou dozadu a ústy otevřenými. Spodní čelist nesměřovala přímo dolů, nýbrž uhýbala ke straně, což svědčilo o tom, že ji dívka příliš ne-

ovládá. Ani údy patrně nevládla: jedna ruka byla pokrčená v lokti a dlaň svírala s předloktím nepřírozený úhel. Prsty měla zaťaté, takže se celá ruka podobala pařátu. Druhá jí bezvládně ležela v klíně. Za kolečkovým křeslem stál Harald, dalo se usuzovat, že mu je asi tak osm let. Výraz v jeho tváři se nepodobal ničemu, co by kdy Tóra na svém synovi v tomto věku pozorovala, dítě vypadalo nadobro vyřízené. Ačkoliv ani ostatní členové rodiny, pan a paní Guntliebovi a Haraldův starší bratr, zrovna nepřekypovali veselím, bylo zarážející, jak uboze chlapec vypadá. Byl jasné, že se něco přihodilo, a Tóra přemýšlela, jestli na tak malé dítě může s takovou tíhou doléhat nemoc mladšího sourozence. Možná měl prostě psychické problémy, takové věci se stávají i dětem. Možná trpěl depresi a nezvládal boj s mladšími sourozenci o pozornost rodičů. Pokud tomu tak bylo, podle dalších fotografií se dalo usuzovat, že se s tím rodiče neuměli vypořádat. Žádný snímek nezachycoval sebemenší projev lásky, chlapec vždycky stál trochu stranou kromě několika málo záběrů, kde po jeho boku pózoval starší bratr. Snímky dělaly dojem, jako by na něj matka jednoduše zapomněla nebo ho záměrně ignorovala. Tóra sama sebe nabádala, aby z fotografií nevyvozovala příliš ukvapené závěry. Zobrazovaly pouze zlomky ze života těchto lidí, nemohly svědčit o tom, co si skutečně mysleli nebo dělali.

Kdosi zaklepal na dveře. Do kanceláře nakoukl Bragi, spolumajitel firmy a zakladatel advokátní kanceláře. „Můžeš mi věnovat dvě minuty?“

Tóra přikývla a Bragi vstoupil dovnitř. Táhlo mu dobře na šedesát, byl podsaditý a urostlý, jeden z těch lidí, kteří nejsou jen vysocí, nýbrž prostě velicí. Tóre na něj nejlépe seděl popis, že ho někdo celého včetně prstů, uší, nosu a všech ostatních částí těla nafoukl o dvě čísla do všech stran. Žuchnul sebou na židli před jejím psacím stolem a přitáhl k sobě složku, kterou si Tóra prohlížela.

„Tak co, jak to šlo?“

„Myslíš tu schůzku? Docela dobře, myslím,“ odpověděla Tóra a sledovala, jak Bragi bezmyšlenkovitě listuje rodinnými fotografiemi, jimiž se právě probírala.

„Tenhle kluk vypadá strašně smutně,“ poznamenal Bragi a ukázal na jeden z obrázků. „To má být ten zavražděný?“

„Ano,“ přisvědčila Tóra. „Ty fotky jsou dost podivné.“

„No, já nevím. Měla bys vidět moje fotky z dětství. Byl jsem hrozné dítě. Zoufalé a jedním slovem prostě nemožné. Ty obrázky jsou dost výmluvné.“

Tóra to přešla mlčky. Od Bragiho už byla zvyklá na všelijaké podivné historky. Že byl zoufalý a nemožný kluk bylo jistě přehnané, stejně jako to, že si při studiích práv musel přivydělávat po nocích jako vrátný na váze v přístavu a o víkendech na rybářských lodích. Přesto jí byl tenhle chlápek sympatický. Před třemi lety jí nabídl, aby spolu založili vlastní advokátní kancelář. Nabídku ráda přijala. Za celou tu dobu si na něj nemohla stěžovat. Předtím pracovala v jiné, středně velké advokátní kanceláři, a když tam konečně mohla dát výpověď, ulevilo se jí. Snobské rozhovory o víkendovém chytání lososů a módních kravatách jí ani trochu nechyběly.

Bragi přistrčil složku zpátky k Tóře. „Vezmeš to?“

„No, asi jo,“ odpověděla. „Bude to změna. Prát se s novými věcmi je zábava.“

Bragi zabručel. „Tak pozor, úplně o všem to neplatí! Jak jsem se loni pral s rakovinou tlustého střeva, to mě tedy moc nebavilo, přestože to pro mě bylo úplně nové.“

Tohle Tóra neměla chuť dál rozvádět, a tak raději rychle řekla: „Víš přece, jak to myslím.“

Bragi se vztyčil. „Jo, jasně. Chtěl jsem tě jen varovat, aby sis nedělala moc velké naděje.“ Na odchodu se ještě otočil ve dveřích: „Hele, a nemohl by ti s tou kauzou pomoci Tór?“

Tór byl čerstvý absolvent práv a pracoval u nich teprve něco přes půl roku. Byl spíš uzavřený a samotářský, ale práci odváděl skvělou. Tóra proto neměla nic proti tomu, aby jí pomohl, kdyby to bylo třeba. „Počítám, že ho spíš poprosím, aby mi píchl s ostatními klienty. Budu se tak moct v klidu věnovat tomuhle. Mám na stole spoustu věcí, které může hravě vyřídit.“

„V pořádku, zaříd' si to, jak ti to vyhovuje nejlépe.“

Tóra znovu otevřela složku a rychle prolisovala zbytek fotografií. Sledovala, jak Harald dospíval a vyrostl v neobyčejně pohledného muže. Vlasy i pleť měl stejně světlé jako jeho matka. Jeho otec byl mnohem tmavší. Měl takový ten typ obličejů, který se člověku nikdy nevryje do paměti. Na poslední straně byly pouze dvě fotografie, obě zřejmě pořídil profesionální fotograf. Jedna z nich zobrazovala promoci, pravděpodobně na univerzitě v Mnichově, druhá zachycovala zahájení nebo ukončení vojenské služby, Harald měl totiž na sobě uniformu německé armády. Tóra se ve vojenských záležitostech příliš nevyznala a z pouhé uniformy neuměla vyčíst, u čeho přesně Harald sloužil. Předpokládala, že to vyplyne ze zprávy o vojenské službě, kterou obsah složky uváděl jako jednu z položek.

Dále složka obsahovala kopie Haraldových vysvědčení a protokoly o zkouškách na různých školách. Bylo zřejmé, že oplýval neobyčejnou inteligencí. Vždy dostával nejlepší známky a Tóra věděla, že takové se v německém školství nerozdávají za hubičku. Poslední protokol byl z univerzity v Mnichově, kde Harald dokončil bakalářské studium historie. I ten dokazoval výtečné výsledky. Za diplomovou práci Harald dokonce získal nejlepší možné hodnocení. Z datování jednotlivých dokumentů vyplývalo, že než se zapsal na univerzitu, studium na rok přerušil. Zřejmě to souviselo s vojenskou službou. Vzhledem k tomu, jak skvělou studijní dráhu Harald nastoupil, Tóru dost překvapovalo,

že se tento mladý muž rozhodl jít na vojnu. Ačkoli v Německu byla vojenská služba povinná, vyhnout se jí byla hotová hračka. Jako syn zámožných rodičů by to měl jistě ještě jednodušší. Určitě by snadno zařídili, aby byl této povinnosti zproštěn.

Tóra nalistovala druhou část spisu nadepsanou Vojenská služba. Byl to jen tenký oddíl, pouhých pár stránek. První list byla kopie zápisu Haralda Guntlieba do Bundeswehru z roku 1999. Zřejmě se dal zapsat k Das deutsche Heer neboli pozemnímu vojsku. Tóru udivovalo, že si nevybral letectvo ani námořnictvo. Byla si jistá, že díky otcovým známostem si mohl zvolit jakoukoli složku armády. Z dalšího dokumentu vyplývalo, že Haraldova jednotka byla vyslána do Kosova, a třetí a poslední list datovaný o sedm měsíců později svědčil o Haraldově propuštění z armády. Dokument to nijak nevysvětloval, jen na něj kdosi nedbalým písmem napsal „*medizinische Gründe*“ neboli zdravotní důvody. Na okraj kopie někdo připojil úhledný otazník. Tóra tušila, že to je Matthiasův rukopis. Pokud věděla, všechny ty materiály shromáždil on sám. Aby na to nezapomněla, poznamenala si, že se ho musí zeptat, proč vlastně Haralda propustili. Nalistovala další kapitolu.

Stejně jako kapitola o vojenské službě začínala i tato kopii dokumentu o zápisu, tentokrát na mnichovskou univerzitu. Tóra si všimla, že je datován pouhý měsíc po propuštění z armády. Následovalo několik stránek, kterým Tóra tak docela nerozuměla. Jedna z nich byla kopie programu zakládající schůze historického spolku jménem *Malleus Maleficarum*, druhá obsahovala doporučení jakéhosi profesora Chamieľa, v němž Haralda do nebes vychvaloval. Na dalších stránkách našla popis přednášek a seminářů z dějin 15., 16. a 17. století. Tóra moc nechápala, k čemu jsou tyto materiály dobré.

Na konci oddílu našla výstřižek z německých novin, který referoval o úmrtí několika mladíků v důsledku neobvyklých sexuálních praktik. Z článku Tóra pochopila, že tyto praktiky zřejmě spočívají v přiškrcení dýchacích cest provazem při masturbaci. To musela být ta sexuální asfyxie, o které se jí Matthias zmínil. V článku se tvrdilo, že takto se běžně ukájejí ti, jimž nadměrné užívání drog, alkoholismus a podobné problémy znemožňují dosahovat orgasmu. Nenabízelo se žádné vysvětlení, které by Harald s tímto článkem spojovalo, kromě toho, že jeden z mrtvých mladíků studoval na stejné univerzitě. Zpráva ani nezmiňovala jeho jméno, ani v té souvislosti nebylo uvedeno žádné datum. Nějaká spojitost ovšem existovat musela, když už Matthias ten článek do složky zařadil. Tóra znovu nalistovala fotografii z Haraldovy promoce na konci prvního oddílu. Pečlivě ji zkoumala a všimla si, že krk má nad límcem košile trochu zarudlý. Vytáhla fotografii z plastové kapsy a snažila se rozluštit, o co přesně se jedná. Bez průhledné fólie byl snímek o něco jasnější, bohužel však ne natolik, aby se Tóra mohla přesvědčit, že jde skutečně o zhmožděninu. Poznamenala si, že na tohle se Matthiase musí taky zeptat.

Jako poslední položku této dosti podivné zprávy o Haraldových studiích v Mnichově našla titulní stranu jeho bakalářské práce z oboru historie. Z názvu se dalo usoudit, že pojednává o čarodějnických procesech v Německu, zvláště pak o usmrcování dětí podezřelých z čarodějnictví. Tóře naskočila husí kůže. Z hodin dějepisu na gymnáziu pochopitelně znala upalování čarodějnic, ale nevzpomínala si, že by se v té souvislosti učili něco o dětech. To by jí určitě neuniklo, přestože jinak ji dějepis tenkrát příšerně nudil. Kromě titulní stránky už složka žádné další listy neobsahovala. Tóra si zbožně přála, aby Harald v práci došel k závěru, že se žádné děti neupalovaly. V hloubi duše ale věděla, že pravda je jiná. Začetla se do kapitoly o islandské univerzitě.